

**Magiczny
Kraków**

Kraków sprawnie zarządzany

2025-07-15

Kraków nie tylko utrzymuje stabilność finansową mimo trudnych warunków gospodarczych, ale też usprawnia funkcjonowanie administracji i zwiększa poziom bezpieczeństwa mieszkańców. Sprawne zarządzanie budżetem, cyfryzacja usług i inwestycje w służby miejskie tworzą obraz miasta, które nie tylko rośnie, ale robi to z głową.

Stabilność, inwestycje i wyzwania budżetowe

Agencja ratingowa Standard & Poor's utrzymała długoterminowy rating wiarygodności kredytowej Krakowa na poziomie A- z perspektywą stabilną. To najwyższy możliwy poziom, jaki może osiągnąć jednostka samorządu terytorialnego. Stabilność ta nie jest przypadkowa – to rezultat świadomych decyzji finansowych, wdrażania reform oraz rozsądnego zarządzania wydatkami i inwestycjami miejskimi. Kraków korzysta z efektów zmiany systemu przekazywania dochodów z podatków PIT i CIT, co pozwoliło ustabilizować wpływy i zaplanować budżet bardziej przewidywalnie. Agencja podkreśla, że wdrażane przez miasto działania oszczędnościowe i racjonalizacja wydatków przynoszą rezultaty – stopniowo zmniejsza się deficyt, poprawia się też płynność finansowa.

Dochody miasta w 2024 roku osiągnęły wartość 9,01 miliarda złotych, co stanowiło niemal 98 proc. planu rocznego. Główne źródła przychodów to udziały w podatkach dochodowych, subwencje państwowe i dochody własne – w tym przede wszystkim podatek od nieruchomości. Istotne znaczenie miała także subwencja oświatowa, zwiększona o ponad 230 milionów złotych w związku z poszerzeniem kompetencji edukacyjnych miasta. Choć wpływy z komunikacji miejskiej i opłat za alkohol stanowią relatywnie niewielką część budżetu, ich znaczenie rośnie w kontekście dążenia do większej różnorodności źródeł finansowania.

Całkowite wydatki budżetowe Krakowa w 2024 roku wyniosły blisko 9,86 mld zł i zostały zrealizowane w 97,7 proc. Wydatki bieżące – czyli te związane z codziennym funkcjonowaniem miasta – osiągnęły poziom 8,93 mld zł. Mimo ich wzrostu, wynikającego m.in. z inflacji i rosnących kosztów usług publicznych, Kraków zachował kontrolę nad strukturą wydatków.

Zrealizowano również niemal 90 proc. zaplanowanych wydatków majątkowych (ok. 1,03 mld zł), co oznacza, że inwestycje – choć realizowane w wymagającym otoczeniu gospodarczym – nie zostały odłożone na półkę.

Zadłużenie miasta na koniec 2024 roku wyniosło 6,84 mld zł – o ponad 13 proc. więcej niż rok wcześniej. Choć liczba ta może budzić niepokój, warto zaznaczyć, że zadłużenie mieści się w granicach wyznaczonych ustawą o finansach publicznych, a jego struktura i warunki spłaty (m.in. długie okresy karencji) pozwalają na bezpieczne zarządzanie zobowiązaniami.

W 2024 r. Kraków pozyskał środki zwrotne w wysokości ponad 1,17 mld zł – z kredytów, pożyczek i emisji obligacji. Co istotne, część tych środków została przeznaczona na współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem funduszy unijnych, co podnosi efektywność inwestycji i zmniejsza ciężar

wydatków własnych.

Choć rok 2024 zakończył się deficytem operacyjnym w wysokości ok. 260 mln zł, to jest to wynik znacznie lepszy niż rok wcześniej – deficyt spadł aż o 64,78 proc. To efekt m.in. racjonalizacji wydatków bieżących, pozyskiwania nowych źródeł dochodów i efektywnego wykorzystania środków z Krajowego Planu Odbudowy.

Na minusie zakończyło się także wykonanie całego budżetu – deficyt budżetowy wyniósł ok. 845 mln zł. Ale i tu widać znaczną poprawę – był on aż o niemal 49 proc. niższy niż w 2023 roku.

Dużą rolę w polityce finansowej Krakowa odgrywają środki zewnętrzne – przede wszystkim z funduszy unijnych. W 2024 roku do budżetu miasta wpłynęło 129 mln zł z zagranicznych źródeł bezzwrotnych, z czego 107,5 mln zł przeznaczono na inwestycje. Dodatkowo miejskie spółki otrzymały ponad 204 mln zł wsparcia europejskiego.

Miasto aktywnie korzysta z programów takich jak FEM, FENiKS, FERS czy KPO, a także uczestniczy w inicjatywach międzynarodowych finansowanych z takich źródeł jak Horizon Europe, Interreg czy LIFE. W 2024 roku Kraków realizował 16 projektów inwestycyjnych (wartość 166 mln zł, dofinansowanie 102 mln zł) oraz 26 projektów nieinwestycyjnych (ponad 57 mln zł, dofinansowanie 49 mln zł).

Choć sytuacja finansowa Krakowa nie jest pozbawiona wyzwań – szczególnie w kontekście rosnącego długu i wciąż istniejącego deficytu operacyjnego – to wyraźne są sygnały poprawy. Znacznie mniejszy deficyt, skutecznie pozyskiwane fundusze zewnętrzne, utrzymanie wysokiego ratingu i zdolność do realizacji inwestycji w trudnych warunkach – to elementy, które budują obraz miasta odpowiedzialnego i świadomie zarządzającego swoimi finansami.

Najbliższe lata – zwłaszcza okres wdrażania nowego systemu finansowania samorządów od 2025 roku – będą testem dla dalszej stabilności budżetu Krakowa. Finanse Krakowa pozostają pod kontrolą, a miasto wciąż ma potencjał, by inwestować i się rozwijać.

Urząd w wersji 2.0: Kraków stawia na jakość, technologię i mieszkańców

W 2024 r. Urząd Miasta Krakowa utrzymał certyfikaty ISO potwierdzające zgodność z międzynarodowymi standardami zarządzania jakością i bezpieczeństwem informacji.

Po raz kolejny zostało przeprowadzone badanie satysfakcji klientów UMK. Zrealizowano je od 21 września do 31 października 2024 r. Mocną stroną UMK są przede wszystkim pracownicy – ich zaangażowanie, poziom obsługi, wysokie kompetencje i profesjonalizm, a odsetek klientów zadowolonych przewyższa krytyków. Zauważyć przy tym należy, że zadowolenie klientów stacjonarnych Urzędu Miasta Krakowa jest wyższe (49) niż wśród osób załatwiających sprawy urzędowe online (39).

Klienci oceniający mocne i słabe strony urzędu najbardziej docenili zaangażowanie i wsparcie pracowników w załatwieniu sprawy, obsługę oraz kompetencje i profesjonalizm pracowników. Najniżej ocenione zostały procedury administracyjne.

Magiczny
Kraków

Najbardziej popularnym narzędziem w ramach obsługi elektronicznej w UMK są powiadomienia SMS (dotyczące np. możliwości odbioru dokumentów), korzysta z nich ponad połowa badanych respondentów (zarówno stacjonarnych jak i online). Trzech na dziesięciu klientów stacjonarnych deklaruje załatwianie spraw urzędowych również za pośrednictwem Internetu. Klienci załatwiający sprawy online znacznie częściej wykazują się znajomością [oficjalnej strony internetowej Miasta Krakowa](#) oraz [Biuletynu Informacji Publicznej](#) i równocześnie bardziej krytycznie oceniają poszczególne aspekty świadczenia przez urząd usług elektronicznych.

Ponad 40 proc. klientów stacjonarnych UMK kiedykolwiek odwiedziło oficjalną stronę miasta Krakowa. Najwyżej ocenili aktualności zamieszczanych informacji oraz wygląd/szate graficzną strony, zaś najniżej możliwość znalezienia na niej informacji. Blisko jedna trzecia klientów stacjonarnych UMK kiedykolwiek odwiedziła Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa (31 proc.). Najwyższe noty dotyczyły aktualności zamieszczanych informacji oraz ich tematyki. Najniższe – możliwości znalezienia informacji.

W ramach działań na rzecz Smart City i strategii „Kraków 2030” rozwijano System Informatyczny Gminy. Na koniec 2024 roku dostępnych było **254 aplikacji biznesowych** (wzrost z 240 w 2023 r.). Prowadzono **59 inicjatyw** związanych z nowymi rozwiązaniami IT, w tym **29 projektów**.

W 2024 roku Urząd Miasta Krakowa wydał **892 303 decyzje administracyjne**, co oznacza wzrost o 9,3 proc. względem 2023 roku. Natomiast liczba uchylonych decyzji administracyjnych w Urzędzie Miasta Krakowa wyniosła 552, co oznacza spadek o 4,9 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Największą poprawę odnotowano w Krakowskim Centrum Świadczeń oraz Wydziale Architektury i Urbanistyki.

Na koniec 2024 roku w Urzędzie Miasta i jednostkach miejskich oferowano 681 usług administracyjnych, z czego 450 realizowanych było przez UMK, a 231 przez jednostki organizacyjne. 162 usługi były dostępne drogą elektroniczną – w tym 83 w pełni, a 79 częściowo przez Internet. Liczba udostępnionych usług elektronicznych wzrosła do 162 (z 159 w 2023 r.). Liczba tradycyjnych przesyłek UMK zmniejszyła się z 1 164 156 (2023) do 1 111 557 (2024), powracając do trendu spadkowego.

Zakończony w 2024 roku **Program EKO - Elektroniczna Komunikacja i Obsługa** umożliwił integrację systemów informatycznych UMK i rozwój usług cyfrowych. Zrealizowano m.in.: **Krakowski Portal Elektronicznych Usług Publicznych** – platformę kontaktu mieszkańców z urzędem: możliwość śledzenia spraw, zgłaszania problemów, dostęp do usług miejskich. Platforma zastąpiła dotychczasowy portal e-usług. KPUM zintegrował informacje i formularze dla mieszkańców oraz umożliwił kontakt z Krakowskim Centrum Kontakt. W 2024 roku zanotowano 39 354 zapytań, a liczba kont użytkowników wyniosła 1 325. Uruchomiono portal **Otwarte Dane** udostępniający miejskie dane publiczne w formatach otwartych, zoptymalizowano zarządzanie informatyzacją usług publicznych.

Skuteczne zarządzanie bezpieczeństwem i spadek przestępczości

W 2024 roku bezpieczeństwo publiczne w Krakowie pozostawało jednym z priorytetów lokalnych władz i instytucji odpowiedzialnych za porządek i ochronę mieszkańców. Działania były prowadzone

wielotorowo – od działań policyjnych i interwencji straży miejskiej, przez profilaktykę aż po inwestycje w infrastrukturę przeciwpowodziową, nadzór sanitarny i kontrolę stanu technicznego obiektów budowlanych.

Poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców systematycznie rośnie. Badania wykazały, że 95,4 proc. krakowian czuje się bezpiecznie za dnia, a 71,1 proc. także po zmroku.

Dane za miniony rok wskazują na spadek liczby przestępstw do 19 575 i zmniejszenie przestępczości wśród nieletnich. Policja odnotowała 73 022 interwencje, czyli średnio około 200 dziennie. Równocześnie niestety wzrosła liczba wypadków drogowych (931) oraz liczba osób rannych (1 003), choć spała liczba ofiar śmiertelnych do czterech. Straż miejska odebrała 108 420 zgłoszeń i odbyła 56 085 służb patrolowych, rejestrując 140 992 wykroczenia – głównie drogowe i związane z alkoholem. Coraz większą rolę odgrywa miejski monitoring: liczba interwencji na jego podstawie wzrosła do 8 480. Całość systemu monitoringu w mieście obejmuje ponad 22 tysiące kamer.

Miasto nie tylko interweniowało, ale także inwestowało. 160 tysięcy złotych przeznaczono m.in. na zakup trzech nieoznakowanych radiowozów, 500 tys. zł na dodatkowe służby drogowe, a także 250 tys. zł na patrole ogólne i 274 tys. zł z budżetów dzielnic. Kolejne 156,8 tys. zł wydano na zakup sprzętu diagnostycznego i materiały edukacyjne.

Ważnym elementem strategii bezpieczeństwa była profilaktyka – przeprowadzono ponad 4 500 lekcji i 85 przedstawień edukacyjnych.

Miasto aktywnie przeciwdziało zagrożeniom kryzysowym – całodobowy dyżur pełniło Centrum Zarządzania Kryzysowego, które przygotowało 253 raporty dzienne i 366 dobowych. Centrum wydało także 229 ostrzeżeń meteorologicznych i hydrologicznych, zarejestrowało 23 ostrzeżenia terrorystyczne i przeprowadziło 1 701 interwencji z zakresu bezpieczeństwa i ratownictwa.

W ramach działań przeciwpowodziowych monitorowano rejony cieków wodnych i realizowano „Plan ograniczenia skutków powodzi”. Wody Polskie przeznaczyły 8,3 mln zł na inwestycje w infrastrukturę, m.in. na zbiornik Malinówka 3 i kanał ulgi Sudół. Natomiast 87 proc. wałów przeciwpowodziowych oceniono jako niezagrażające bezpieczeństwu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny objął nadzorem 26 529 obiektów i przeprowadził 18 649 kontroli. Zgłoszono 28 839 przypadków chorób zakaźnych, w tym 4 707 zakażeń SARS-CoV-2. Szczególny niepokój wzbudził gwałtowny wzrost zachorowań na krztusiec – 1 290 przypadków oznaczało wzrost aż o 3931 proc.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego przeprowadził 5 810 kontroli, zarówno planowych, jak i interwencyjnych. Wydano 1 152 decyzje administracyjne, w tym nakazy rozbiórek samowoli budowlanych i usunięcia nieprawidłowości technicznych. Rozpatrzono 61 skarg i nałożono grzywny o łącznej wysokości ponad 746 tys. zł.

Dane te pokazują, że mimo wyzwań, Kraków konsekwentnie rozwija system bezpieczeństwa publicznego w wielu obszarach, stawiając na integrację służb, nowoczesne narzędzia i aktywną współpracę z mieszkańcami.